

Af Henrik H. Brandt,
direktør for Idrættens
Analyseinstitut

Kvalitet og kerneværdier

Når Idan i dagene 4.-5. september for tredje år i træk samler over 50 inviterede oplægsholdere og debattører og forhåbentlig mindst et par hundrede delegerede fra den danske idrætssektor i Vejen Idrætscenter til konferencen 'Idrættens største udfordringer', bliver undertemaet 'kvalitet og kerneværdier. Hvem leverer varen?'

Undertemaet er ikke helt tilfældigt, for i en tid med fokus på maksimal effektivitet og kalorieforbrænding i idrætssektoren kan det være sundt at diskutere, hvad kvalitet i idrætten egentlig er, og om der går idrætskulturelle kerneværdier tabt i tidens jagt på fleksibilitet, nye idrætsformer, nye medlemmer eller flere medaljer...

Eliteidrætten med al dens fascination og alle dens iboende dårligdomme som doping og match-fixing er et oplagt sted at begynde diskussionen.

Eliteidrætten har det paradoks, at eliteidrætssystemer i modsætning til de fleste andre idrætskulturer er både målbare og rationelle, og dansk eliteidræt klarer sig fint, som dette nyhedsbrev vil vise. Til gengæld er det sværere at dokumentere, hvorfor eliteidrætten giver mening og bør nyde særlige vilkår, når den dybest set vanskeligt kan dokumentere sine samfundsgavnlige effekter.

Det er faktisk en sund diskussion at tage engang imellem: Hvor langt skal vi gå i effektiviseringen af medaljeproduktionen? Og hvorfor skal stat og kommuner bidrage særligt til eliteidrættens fremme?

I dette nyhedsbrev kigger vi også på skydeidrætten, der om nogen har holdt

fortsættes...

Indhold:

- Eliteidrætten er i fin form
- Dansk eliteidræt i fremgang
- Mere fokus på skydeaktiviteter
- Sidste udkald for skytterne?
- Ni skarpe skud for skytteforeninger
- Rundt om Idan og Play the Game

Foto: Das Büro for Team Danmark

OL-guldvinderen Lasse Norman Hansen er eksponent for dansk eliteidræts succes i de senere år.

Eliteidrætten er i fin form

Dansk eliteidræt er godt kørende. Både udøvere, trænere og sportschefer er generelt tilfredse med deres forhold, men der er stadig plads til forbedring, viser Idans undersøgelse af det danske elitesportsmiljø.

Af Rasmus K. Storm, Idan

Internationalt klarer dansk elitidræt sig godt. Ved OL i London sidste år høstede Danmark et flot resultat med ni medaljer, og målt med bredere alen på top-8 placeringer var de danske resultater også i top.

2012 var det bedste OL-år i perioden fra Seoul 1988 til London 2012, og selv hvis man korrigerer for befolkningsstørrelse og landets rigdom, er de danske eliteresultater flotte.

Er formålet med den danske eliteidrætsmodel alene bedre placeringer ved EM, VM og OL, underbygger systemet med andre ord i vid udstrækning formålet.

Men hvordan opfatter de støttede udøvere, deres trænere og sportschefer den danske eliteidrætsmodel? Det spørgsmål belyser en ny undersøgelse af eliteidrætsmiljøet i Danmark gennemført af Idrættens Analyseinstitut som led i det internationale forskningsprojekt SPLISS (se boks side 3).

Resultaterne viser, at modellen også set indefra er rimeligt velfungerende på en række områder. Bl.a. viser besvarelser

fra en lang række eliteatleter, trænere og sportschefer i specialforbund, at der er bred tilfredshed med den kommunikation, der foregår mellem udøvere/trænerne og centrale aktører som Team Danmark, DIF og specialforbundene.

Sportscheferne peger ganske vist på, at der er for meget administration forbundet med deres arbejde, ligesom undersøgelsen viser, at eliteatleter og trænere kunne inddrages mere i udarbejdelsen og evalueringen af de nationale elitesportsstrategier og -politikker. Men overordnet synes resultaterne at pege på et organisatorisk rimeligt velfungerende system med gode kommunikationskanaler. Tidligere forskning fortæller os, at dette et et vigtigt parameter for at opnå international sportslig succes.

Faciliteterne er rimelige

Desuden finder eliteudøverne, at de facilitetsmæssige forhold til træning og konkurrence er gode, ligesom niveauet og hypigheden af nationale konkurrencer samt muligheden for at deltage i internationale

fortsættes...

fast i kerneværdierne. Til gengæld har det været så som så med blikket for omverdenen, for nye idrætsformer og nye idrætsstrukturer. Nu står skydeidrætten sådan lidt rådvild tilbage efter fusionen ved årsskiftet mellem DDS og DGI.

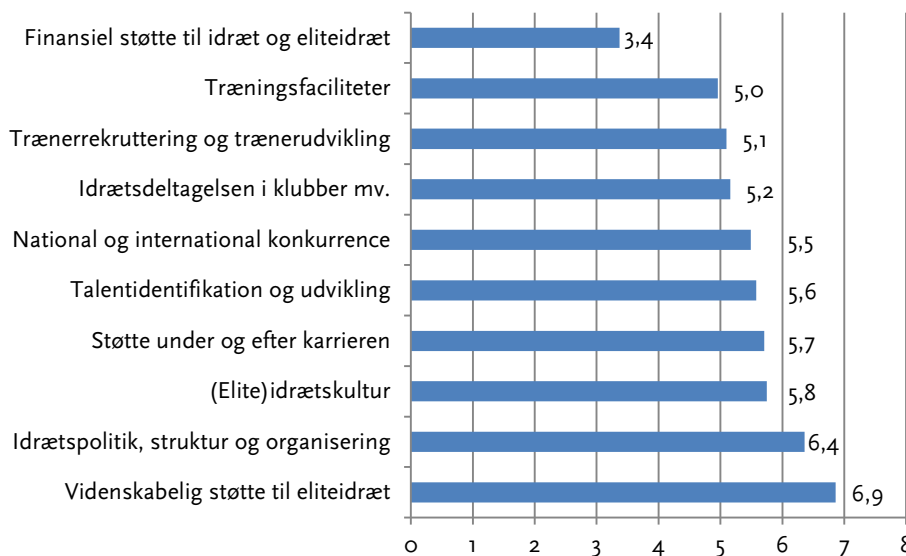
Der er mange kvaliteter i skydeidrætten, men idrætten har mistet sin militære betydning og har ikke haft det vilde at byde på i forhold til tidens fremherskende dagsorden om sundhed og fysisk aktivitet.

Skydeidrættens levedygtighed på længere sigt skal derfor først og fremmest komme fra egne rækker. Ellers er der dybest set ikke så mange, der kommer til at savne de skytteforeninger eller skydefaciliteter, der lige så stille synes at forsvinde rundt omkring i landet.

Det bliver spændende at følge, hvordan skydning kommer til at udvikle sig i nye organisatoriske rammer under DGI's vinger.

Læs mere om konferencen 'Idrættens største udfordringer III' på idan.dk.

Udøverne: Hvad er der mest behov for at forbedre?

Ved siden af den finansielle støtte står de træningsnære forhold øverst på listen over områder, der er mest behov for at forbedre i Danmark. Behovene er rangeret på en skala fra 1 (mest behov) til 10 (mindst behov). Der er bred konsensus om prioriteringen, som er den samme hos trænere og sportschefer.

konkurrencer også er i orden. På disse områder er trænerne nogenlunde på linje med atleterne, mens sportscheferne, hvad angår de rent facilitetsmæssige forhold, er mere negative.

Eliteatleterne peger samtidig på, at såvel deres respektive klubber, specialforbund og Team Danmark har bidraget positivt til deres præstationer. I tråd hermed giver trænerne i en overordnet vurdering udtryk for, at de generelt finder støtteforanstaltningerne herhjemme gode, tilstrækkelige eller rimelige. Det gælder også i forhold til talentudviklingen.

For eliteatleternes vedkommende er der tilfredshed med talentstøtten fra Team Danmark, specialforbundene og klubberne, ligesom talenttrænerens ekspertise vurderes som god. Den ekspertbistand, som udøverne har adgang til, er der også udpræget tilfredshed med. Et flertal af sportscheferne mener dog ikke, at kvaliteten af træningen er i top sammenlignet med de mest succesfulde lande, om end 40 pct. vurderer, at kvaliteten er nogenlunde den samme.

Sociale dimensioner som uddannelsesmuligheder og livet efter idrætskarrieren har traditionelt haft høj prioritet i Danmark, og undersøgelsen peger i overensstemmelse med resultater fra tidligere undersøgelser på, at de danske eliteatleter synes at være godt uddannede eller på vej til at blive det. Dog peger både eliteudøverne og trænerne på, at atleterne kunne være bedre informeret om tiden efter karrierestop, ligesom støtten i denne livsfase kunne forbedres.

En hård arbejdsuge

Datamaterialet om udøvernes økonomiske forhold er mindre præcist, men en stor del af eliteatleterne synes at ligge lavt, hvis man sammenligner med normalbefolkningens indtægtsniveau for samme aldersgrupper.

Desuden er eliteudøvernes dagligdag præget af tidspres. I alt bruger udøverne i gennemsnit 56,4 timer om ugen på job/uddannelse og sportslige aktiviteter.

Resultaterne tyder også på, at eliteudøverne i dag bruger mere tid på de rent sportslige aktiviteter end udøverne i tidligere danske undersøgelser. Det kan tolkes som et stigende sportsligt pres på atleterne, der understreges af, at de bruger lidt mindre på tid på job/uddannelsesmæssige aktiviteter end tidligere. At træne med henblik på at opnå det højeste internationale niveau synes altså at kræve hårdere personlige prioriteringer.

Hvad skal forbedres?

På trods af det generelt positive billede af elitemiljøet herhjemme peger undersøgelsen på en række områder, hvor udøvere, trænere og sportschefer ønsker forbedringer.

Højere økonomisk støtte til den enkelte udøver og eliteidrætten står øverst hos alle. Herefter følger forbedrede træningsfaciliteter, selv om der som nævnt er bred tilfredshed med de eksisterende faciliteter.

På tredjepladsen kommer bedre trænerrekruttering og trænerudvikling, som samtidig vurderes at have stor betydning for international sportslig succes. Heller ikke

fortsættes...

NYT FRA IND- OG UDLAND

Foto: Colourbox

Medieordførere enige om sportsliste

Som en del af sidste års mediefølg vedtog Folketinget at indføre en liste med vigtige sportsbegivenheder, som skal vises på landsdækkende tv-kanaler, der kan ses af mindst 90 pct. af danskerne.

Partierne bag mediaaftalen er nu blevet enige om, hvilke sportsbegivenheder der skal på den såkaldte sportsliste, som reelt giver DR og TV2 forkøbsret på en række store sportsbegivenheder.

På listen kommer:

- OL, sommer og vinter: Legene i deres helhed, herunder åbnings- og afslutningsceremonier.
- VM- og EM-slutrunder i fodbold (herrer): Alle kampe med dansk deltagelse samt finaler og semifinaler.
- VM- og EM-slutrunder i håndbold (herrer og damer): Alle kampe med dansk deltagelse samt finaler og semifinaler.
- Danmarks VM- og EM-kvalifikationskampe i fodbold (herrer).
- Danmarks VM- og EM-kvalifikationskampe i håndbold (herrer og damer).

På trods af sportslisten er hverken DR eller TV 2 efter første budrunde nået til enighed med agenturet CAA Eleven om køb af rettighederne til kvalifikationsturneringen til EM i fodbold i 2016.

Foto: 3XN

Foto: Das Büro for Team Danmark

OL-bronzevinder Christinna Pedersen.

Grønt lys til Copenhagen Arena

EU-kommissionen har godkendt den offentlige støtte til opførelsen af Københavns nye multiarena i Ørestaden.

To klager fra konkurrerende arenaer i Øresundsregionen fik EU-Kommissionen til at indlede en undersøgelse af, hvorvidt projektet holder sig inden for EU's regler om statsstøtte, men kommissionen vurderer, at den offentlige finansiering er begrænset til et minimum, og at projektet dækker et rimeligt behov for bedre faciliteter i regionen.

"Det er vigtigt, at borgerne har adgang til sports- og kulturfaciliteter. Men de offentlige myndigheder skal også anvende skatteydernes penge fornuftigt og undgå at fordreje konkurrencen. Dagens afgørelse sikrer, at den offentlige finansiering af Københavns multiarena er velbegrunderet og står i et rimeligt forhold til målet," konkluderer EU's konkurrencekommissær, Joaquín Almunia, i en pressemeddelelse.

Med grønt lys fra Bruxelles kan parterne bag det københavnske projekt lægge grundstenen til byggeriet i slutningen af juni.

Københavns Kommune og fonden Realdania bidrager med hver 325 mio. kr. til finansieringen af byggeriet af Copenhagen Arena, mens udviklingselskabet By & Havn, der er ejet af Københavns Kommune og staten i fællesskab, lægger grund til.

Ekstra penge til Anti Doping Danmark

Kulturministeriet har bevilliget 915.000 kroner til styrkelse af Anti Doping Danmarks forebyggende arbejde i fitnesscentre. Kampagnen skal forstærke oplysningsindsatsen over for unge, potentielle dopingmisbrugere og samarbejdet med de centre, der ikke har en aftale med Anti Doping Danmark, og som ofte undlader at opfylde lovens krav om at skilte med en negativ smiley ved indgangen.

"Den gamle måde at løse tingene på var at gå ud og tage en kontrol af mistænkelige personer, men de her tiltag bygger mere på dialog og samarbejde med centrene for at forebygge. Det er frivilligt for centrene at være med, og det er væsentligt, for det betyder, at de så reelt set er villige til at samarbejde. Vi anser det som en fælles indsats," siger Anti Doping Danmarks direktør, Lone Hansen, til Politiken.

sportscheferne mener, at træneres niveau eller forhold er tilstrækkeligt gode.

Generelt er trænerspørgsmålet et af de områder, der træder mest frem som relevant at kigge nærmere på, når resultaterne sammenstilles. Både atleter, trænere og sportschefer peger således på, at forholdene for trænerne enten ikke er gode nok, at deres ekspertise ikke er helt på internationalt niveau, eller at der slet og ret mangler trænere. Trænerne selv finder heller ikke, at der er tilstrækkelig med anerkendelse af deres job.

Da kompetente trænere med høj ekspertise er en velkendt og vigtig faktor for international sportslig succes, peger rapporten altså på, at det er et af de relevante områder at rette fokus på, hvis det danske elitesportsmiljø skal højnes.

Den internationale sammenligning

Undersøgelsen af eliteidrætsmiljøet i Danmark er gennemført med henblik på at sammenligne danske forhold med andre nationers for at vurdere, hvor godt syste-

met fungerer i internationalt perspektiv. I løbet af 2013 vil resultaterne fra Danmark derfor blive vejet i forhold til andre elitesystemers effektivitet som led i det såkaldte 'SPLISS-projekt' (se boksen).

Isoleret set peger den danske undersøgelse på, at det danske elitesportsmiljø er rimeligt kørende, men andre nationer kan være endnu bedre, mere effektive eller smartere. Den internationale sammenligning vil kunne afdække, om resourceforbruget, organiseringen eller kommunikationsvejene på nogle punkter er mere effektivt indrettet i de nationer, vi konkurrerer mod og sammenligner os med, og samtidig vil undersøgelsen vise, hvilke succesfaktorer i elitearbejdet der i sidste ende har størst betydning for de eliteaktives resultater.

Download [rapporten](#) i [Idans videnbank](#).

Eliteidrættens vilkår og kerneværdier bliver genstand for grundig behandling og debat på konferencen 'Idrættens største udfordringer III' i Vejen Idrætscenter, den 4.-5. september. Læs mere på [idan.dk](#).

Det internationale forskningsprojekt SPLISS

Undersøgelsen 'Elitesportsmiljøet i Danmark 2012. Sport Policy Factors Leading to Sporting Success (SPLISS). Afrapportering af surveys' indeholder den danske afrapportering af det internationalt igangsatte projekt SPLISS, der står for 'Sports Policy Factors Leading to International Sporting Success'.

SPLISS-projektet søger at afdække særlige karakteristika ved internationale elitesportsmodeller med henblik på at identificere de faktorer, der giver sportslige konkurrencefordele. Spørgsmålet er, hvordan forskellige nationale elitesportsmodeller griber elitearbejdet an, og hvad der gør en forskel i forhold til international sportslig succes eller fiasko.

16 lande deltager i projektet, der koordi-

neres af et såkaldt forskningskonsortium på Vrije Universiteit i Bruxelles, Belgien. I alle deltagende lande er der udsendt spørgeskemaer til eliteudøvere, deres trænere og sportschefer, ligesom der er indsamlet en række faktuelle oplysninger om landenes elitesportssystemer efter en fælles metodik.

Undersøgelsen i Danmark omfatter Team Danmark-støttede atleter i OL-disciplinerne, deres trænere og sportscheferne i de respektive specialforbund. Udøvere/forbund, der står uden for Team Danmarks støttesystem, er ikke inddraget. Undersøgelsen er støttet økonomisk af Danmarks Idrætsforbund og Team Danmark.

I løbet af efteråret vil der foreligge resultater fra den internationale sammenligning af de 16 lande. Læs mere på [www.spliss.net](#).

DIF indfører regler mod matchfixing

DIF's årsmøde den 4. maj vedtog et nyt omfattende lovregulativ vendt mod matchfixing, der skal sætte klare regler op for bl.a. udøvere, trænere og dommere.

Med det nye regelsæt på området lægger DIF op til en klar definition af, hvad organisationen betegner som henholdsvis manipulation af spil og tilsvarende uetisk adfærd. Ligeledes opstiller regulativet en række sanktionsmuligheder i form af bøde, udelukkelse, fratagelse af præmiepenge og diskvalificering af resultater.

Mest vidtgående er pligten til at vidne og tale sandt samt at indberette mulig matchfixing til DIF. Dette gælder uden undtagelse – altså også for personer, der selv er under mistanke for at have overtrådt regelsættet eller i forhold til ens nære familiemedlemmer.

DIF vil følge de nye bestemmelser op med en medie- og kampagnestrategi, der skal udbrede kendskabet til reglerne og sanktionerne, som vil blive forvaltet af et uafhængigt matchfixingnævn med et tilhørende matchfixingsekretariat.

DGI hædrer innovative foreninger

Fem foreninger vandt den 27. maj DGI's DM i foreningsudvikling, efter at 31 foreninger siden efteråret 2012 har arbejdet målrettet med at udvikle deres forening som deltagere i DGI-initiativet 'DM i foreningsudvikling'.

Årets fem vindere blev Øster Starup – Vester Nebel IF, TST Tilst, Harken UGF, Gudum Sognehus og Amager SK, der fik ros for at have åbnet foreningsdøren mod det omkringliggende samfund af projektets formand, Dorte With.

Mere specifikt har der i Øster Starup – Vester Nebel IF været fokus på bl.a. medlemsudvikling med en ambitiøs målsætning om at tiltrække 75 pct. af områdets beboere som medlemmer.

TST Tilst har rettet blikket mod unge og etniske grupper, mens børn og børnefamilier har været omdrejningspunktet for Harken IGF, der ønsker at tiltrække unge børnefamilier til landet.

I Gudum arbejder lokale kræfter for at omdanne den lokale, nedlagte skole til et sognehus, der også skaber rum til idræt, mens Amager SK har flyttet sine aktiviteter ud i lokalområdet til bl.a. fritidsklubber og udsatte boligområder.

OL i London blev det sportsligt bedste for dansk idræt i nyere tid med ni medaljer, heraf to af guld.

Dansk eliteidræt i international fremgang

Idans årlige analyse af internationale sportslige resultater bekræfter dansk eliteidræts fremgang, der kulminerede ved OL i London. Danmark er blevet førende i Norden, men New Zealand klarer sig stadig markant bedre.

Afsenioranalytiker Rasmus K. Storm, Idrættens Analyseinstitut, og professor Klaus Nielsen, Birkbeck - University of London

Op til OL i London foretog Daniel Johnson, den canadiskfødte professor i økonomi ansat ved Colorado College i USA, en vurdering af medaljchancerne for alle verdens nationer. Han forudså, at USA ville toppe medaljeranglisten efterfulgt af Kina, Rusland og Storbritannien – fuldstændig som resultaterne fra OL i Beijing blev i 2008.

En anden analyse foretaget af denne artikels forfattere var baseret på resultaterne ved de seneste verdensmesterskaber i OL-disciplinerne. Den viste bl.a., at Kina ville vinde flest guldmedaljer og være tæt på at vælte USA af pinden som den nation, der vandt flest medaljer i alt.

Ingen af de to analyser ramte helt plet. Rusland faldt ned på fjerdepladsen, mens Kina måtte nøjes med andenpladsen som vanligt overgået af USA. Mest imponerende var det, at briterne på hjemmebane strøg ind på en tredjeplads i hierarkiet foran Rusland, der normalt er et af de tre

sikre lande på medaljeskamlen i nationernes olympiske kapløb.

Dansk fremgang i London

Ikke bare for værtsnationen, men også for Danmark blev legene en sportslig succes. Godt en måned forud for London 2012 opjusterede Team Danmark og Danmark Idrætsforbund (DIF) deres fælles målsætning fra syv til otte medaljer efter en succesfuld optakt med gode resultater ved VM i bl.a. sejlsport og cykling samt EM i håndbold. Udmeldingen var dristig set i lyset af, at Danmark siden 1948 aldrig har vundet mere end otte medaljer, mens otte medaljer kun er nået to gange, i 1968 og 2004.

Det endelige resultat fra legene blev ni medaljer fordelt på to guld, fire sølv og tre bronze. En fremgang på to medaljer i forhold til Beijing i 2008.

Umiddelbart forekommer det ikke som den store fremgang, og set i lyset af, at en ellers sikker medaljekandidat, herre-håndboldlandsholdet, floppede, var det for nogle skuffende, at danskerne ikke fik mere

fortsættes...

Første fælles medlemstal

DGI, DIF og Firmaidrætten har præsenteret de første medlemstal efter den nye fælles medlemsregistrering. Centralt ForeningsRegister, er blevet indført.

Det nye system betyder, at idrætsorganisationerne nu opgør medlemstallene på samme måde. Det er især kommet DIF til gode i 2012-medlemstallene, som når godt 1,9 millioner medlemmer. Firmaidrætten har godt 350.000 medlemmer, mens DGI ligger stabilt i forhold til 2011 med cirka 1,5 millioner medlemmer.

DIF har fået 200.000 ekstra medlemmer som følge af den nye medlemskategori 'øvrige DIF-medlemmer', der omfatter medlemmer fra bl.a. hovedforeninger, der ikke er medlem af et specialforbund, men som benytter services og tilbud fra DIF. Hos DGI har De Danske Skytteforeningers (DDS) fusion bl.a. indflydelse på tallene, ligesom DGI selv peger på, at trænere, instruktører og ledere nu tælles anderledes.

På idrætssiden viser tallene, at fodbolden står stærkt i såvel DIF som DGI trods en vis tilbagegang i år. Men fodbold er fortsat den suverænt største idræt i DIF med 341.342 medlemmer foran golf med 157.371 medlemmer.

I DGI er gymnastikken den største idræt med 303.074 medlemmer trods en tilbagegang på 30.000 medlemmer, mens fodbold her ligger på andenpladsen med 264.026 medlemmer.

Fodbold ligger længere nede på listen i Firmaidrætten, hvor motionsidrætter som atletik/løb/gang, træning i motionscenter/fitness og gymnastik er væsentligt større.

Svensk holder fast i '51-procentsregel'

Det svenske rigsidsrætsforbund har måttet opgive at fjerne kravet om, at foreninger skal have 51 pct. af stemmerne i aktieselskaber bag sportshold. Et stort antal specialforbund på forbundets repræsentantskabsmøde den 24.-26. maj 2013 i Luleå vendte sig mod forbundsledelsens forslag om at lade det være op til de enkelte specialforbund at fastsætte deres regler på området.

Det er fjerde gang siden 2007, at et forslag om at afskaffe 51-procentsreglen bliver stemt ned i Sverige. Modstanderne mener, at reglen er med til at sikre, at de demokratiske og ideelle værdier bliver fastholdt i svensk idræt.

Tabel 1: Rangering af udvalgte lande ud fra top-8-point

Land	2012 London	2011	2010	2009	2008 Beijing	2004 Athen	2000 Sydney	1996 Atlanta
USA	1096 (1)	964 (1)	1037 (1)	968 (1)	1068 (1)	1032 (1)	1001 (1)	985 (1)
Rusland	846 (2)	885 (3)	885 (2)	738 (2)	806 (3)	867 (2)	866 (2)	729 (3)
Kina	843 (3)	924 (2)	866 (3)	723 (3)	967 (2)	672 (3)	580 (5)	573 (4)
Storbritannien	708 (4)	596 (4)	567 (5)	534 (5)	499 (5)	385 (8)	337 (8)	200 (17)
Tyskland	558 (5)	596 (4)	602 (4)	671 (4)	499 (5)	624 (4)	721 (3)	765 (2)
Australien	434 (6)	456 (7)	444 (7)	417 (7)	515 (4)	553 (5)	623 (4)	440 (6)
New Zealand	171 (17)	190 (18)	146 (21)	121 (24)	124 (23)	96 (28)	63 (39)	76 (28)
Danmark	148 (21)	112 (28)	84 (32)	146 (20)	87 (28)	98 (26)	92 (28)	108 (23)
Sverige	123 (23)	118 (26)	121 (23)	109 (26)	106 (25)	127 (23)	145 (20)	138 (21)
Norge	46 (48)	67 (35)	67 (37)	66 (39)	94 (26)	68 (33)	80 (31)	83 (27)

Tabel 1: Udviklingen i top-8-point opnået i sommerolympiske discipliner fra 1998-2012 inklusive de tre seneste mellem-olympiske år med landenes rangering i parentes. Tabellen viser top-6 ved OL i 2012 samt New Zealand og de tre skandinaviske lande. Guld giver 8 point, sølv 7 point, bronze 6 point etc.

metal. Men fremgangen ligger faktisk over det forventede i den forstand, at variationen i antallet af danske medaljer har ligget på plus/minus 1,3 medalje(r) i forhold til gennemsnittet på 6,2 medaljer, hvis man måler fra og med 1988 i Seoul til og med Beijing i 2008. Danmarks medaljehøst i London skulle baseret på tidligere resultater ligge mellem 4,8 (5) og 7,5 (7 til 8) medaljer, men høsten blev altså bedre.

Måler man lidt bredere og inddrager sekundære placeringer, fremstår det forbedrede danske niveau endnu mere klart. Af ovenstående tabel, der er en opgørelse over top-8-point i perioden 1988-2012 inklusive resultater fra 'imaginære' OL i de mellem-olympiske år 2006, 2007, 2009, 2010 og 2011, kan det ses, at Danmark topper i 2012 (se tabel 1).

Også i årene op til OL i London viste danske eliteatleter fremgang. En udvikling, der afløste en stagnerende eller direkte nedadgående tendens i perioden fra årtusindskiftet frem til OL i Beijing i 2008. Især i forbindelse med det såkaldte danske 'Internationale Sportsår 2009' gik det danske resultatniveau frem, og bortset fra 2010 har den opadgående tendens bidt sig fast.

Danske udøvere har i gennemsnit samlet 94 top-8-point i perioden 1988 til 2008 med en såkaldt standardafvigelse på plus/minus 22 point. Danmark skulle derfor 'forventeligt' have opnået mellem 72 og 116 top-8-point i London, men her endte OL-truppen på ikke mindre end 148 point.

Danmark 'overpræsterer'

Ét er, hvordan nationer klarer sig målt på antallet af medaljer eller på top-8 point, noget andet er billedet, hvis man tager hensyn til landenes størrelse og ressource-mæssige forudsætninger.

Korrigerer man for de konkurrerende nationers rigdom, befolkningsunderlag, befolkningstæthed og andre relevante faktorer, f.eks. politiske styreformers og religiøse forhold, får man et mere nuanceret billede af nationernes præstationer, som tager udgangspunkt i deres vidt forskellige forudsætninger.

I tabel 2 på næste side ses rangeringen af udvalgte nationer i forhold til en sådan korrigeret måling. De fleste store nationer, der vandt meget i London, falder helt ud af top-20 i denne relative opgørelse med få undtagelser som Storbritannien og Australien. Samtidig er lande, der tidligere lå lavt målt i antal absolutte medaljer nu væsentligt bedre rangeret. Jamaica, der absolut er rangeret som nr. 25, er nummer ét.

Tabellen viser desuden, at Danmark klarer sig bedre i den relative end i den absolutte måling. Danmark blev ved OL bedre rangeret end de øvrige nordiske lande både relativt og absolut, hvilket delvis skyldes dansk fremgang, men også svensk og finsk tilbagegang. Blandt de nationer, vi typisk sammenligner os med i medaljekapløbet, ligger kun New Zealand bedre på en flot femteplads.

Årsager til New Zealands succes

New Zealands eliteidrætsmodel har klare ligheder med den, man finder i to andre angelsaksiske lande som Storbritannien og Australien. Her er ressourcerne til idræt i høj grad målrettet eliteidræt og ydermere strategisk målrettet olympiske sportsgrene med medaljepotentiale inden for en overskuelig årrække.

Set i lyset af, at de tre ovenstående lande er succesfulde med denne model, er det nærliggende at antage, at fokusering

fortsættes...

Mere idræt i folkeskolen

Aftalen om en ny folkeskolereform betyder, at bevægelse og fysisk aktivitet skal være en del af den daglige skoledag.

Forliget om en ny folkeskolereform mellem regeringen, Venstre, de Konservative og Dansk Folkeparti, der indfører 45 minutters daglig motion og bevægelse, bliver modtaget med tilfredshed i de store landsdækkende idrætsorganisationer.

"At få flere idrætstimer og mere fokus på motion og bevægelse i folkeskolen har været et markant ønske for DGI gennem mange år. Vi har gentaget kravet om mere motion og bevægelse i folkeskolen igen og igen, og nu er det endelig kommet med i en folkeskoleaftale," siger DGI-formand Søren Møller om aftalen i en artikel på DGI's hjemmeside.

Hos begge organisationer er der samtidig tilfredshed med, at foreningerne får mulighed for at indgå i aktiviteter i skolen.

"Den nye åbne skole lægger op til et samarbejde med det lokale foreningsliv. I DIF-idrætten vil vi aktivt gå ind og støtte skolerne og foreningerne med at sikre det bedst mulige indhold i både idrætstimerne og andre fagsammenhænge, hvor vi kan bidrage," siger DIF-formand Niels Nygaard i en artikel på DIF's hjemmeside.

Kravet om 45 minutters daglig motion og bevægelse kan både efterleves gennem idrætsundervisning eller ved at integrere motions- og bevægelsesaktiviteter i de øvrige fag.

Foto: The Sport Review/Flickr

FIFA's etiske komité freder Blatter

FIFA-præsident Sepp Blatter optrådte 'klodset', men gjorde sig ikke skyldig i kriminelle handlinger eller brud på FIFA's etiske regler i forbindelse med skandalen omkring marketingselskabet ISL, der bestak ledere i FIFA og andre idrætsorganisationer, inden det krakkede. Det vurderer formanden for den 'udøvende søjle' af FIFA's etiske komité, Hans-Joachim Eckert, i en rapport til FIFA, hvor han freder Blatter og kun retter egentlig kritik mod de ledere, der er blevet tvunget til at gå af.

Eckerts konklusion er blevet mødt af skarp kritik fra flere sider. Bl.a. konstaterer Play the Games internationale chef, Jens Sejer Andersen, i en [kommentar](#), at Hans-Joachim Eckert på flere punkter har svigtet, og at rapporten fra FIFA's etiske komité underbygger "den formodning, at idrættens organisationer ikke er i stand til at undersøge sig selv."

Lotte Friis.

Foto: Das Büro for Team Danmark

af ressourcerne til eliteidræt er vejen frem. De senere år har Team Danmark da også i stigende udstrækning fulgt et sådant spor i støttetildelingene, og målt på medaljehøsten har det foreløbig været en succes.

Tre problemstillinger må imidlertid påpeges. For det første har nogle specialforbund som følge af prioriteringsstrategien mistet støtten og dermed fået vanskeligere ved at opretholde et fornuftigt langsigtet elitearbejde. Det udgør et stille idrætspolitisk sporskifte i den universalistisk prægede ramme for arbejdet, der var grundlaget for Team Danmark efter oprettelsen i 1980'erne. International forskning viser desuden, at der især på længere sigt kan være problemer forbundet med en præstationsorienteret målretning af støtten.

For det andet behøver det mere markeds- og præstationsprægede fokus i støttefordelingen ikke at være den eneste vej frem. En mere effektiv anvendelse af ressourcerne kan være et alternativ eller supplement til en nedbarbering i antallet af støttede sportsgrene. Idan deltager i det komparative 'SPLISS-projekt', der søger at afdække de afgørende succesfaktorer i international elitesport (se side 3). Det kan potentielt give indsigt i, om en indsats på

fx talentidentifikations- eller udviklingsområdet er en mere frugtbar strategi end en meget snæver støttetildeling.

For det tredje kan det det simple faktum, at resultatudviklingen for New Zealands vedkommende falder sammen med landets øgede investeringer i elitesport, være den vigtigste forklaring på forskellen mellem Danmark og New Zealand ved OL i London. Støtteprogrammer op til det næste OL tyder endvidere på, at New Zealand ønsker at forbedre sig yderligere og med et voksende budget kan få held med det. Også i nationer som Australien og Storbritannien har resultaterne fulgt budgetterne, og meget tyder på, at den direkte støtte til eliten er den mest udslagsgivende faktor for sportslig succes.

I henseende til danske resultater fremover er målrettet ressourceanvendelse væsentlig, men i sidste ende er det et politisk spørgsmål, hvor mange ressourcer vi er villige til at investere i medaljer i idræt i forhold til andre idræts- eller samfundsrelaterede formål.

Denne artikel er et lille uddrag af en større analyse af udviklingen i danske og internationale resultater. Den fulde analyse af resultatudviklingen kan downloades på idan.dk.

Tabel 2: Relativ rangering af udvalgte lande ud fra top-8-point

Land	Relativ rangering	Absolut rangering	Antal top-8-point
Jamaica	1	25	112
Kenya	2	25	112
Cuba	3	19	156
Mongoliet	4	52	41
New Zealand	5	17	171
Australien	10	6	434
Storbritannien	11	4	708
Danmark	14	21	148
Tyskland	24	5	558
Sverige	31	23	123
Kina	32	3	843
USA	34	1	1096
Rusland	40	2	846
Norge	62	48	46

Fysisk aktivitet som behandling

Med en bevilling på 40 mio. kr. fra Tryg-Fonden skal det nye center, TrygFondens Center for Aktiv Sundhed, forske i fysisk aktivitet som led i behandlingen af kroniske sygdomme.

De forebyggende effekter af fysisk aktivitet er allerede påvist gennem forskning, men endnu er der ikke gennemført grundig forskning af fysisk aktivitets effekt som led i behandlingen af sygdomme.

Centret skal bl.a. se nærmere på, hvordan fysisk aktivitet kan indgå som led i behandlingsforløb af kroniske sygdomme som type 2-diabetes, kræft, hjertekarsygdomme, lungesygdomme og psykiske sygdomme.

Professor og overlæge Bente Klarlund Pedersen kommer til at stå i spidsen for centeret, der skal ligge i tilknytning til Rigshospitalet i København.

Krav om indsats mod korruption

Matchfixing er sammen med andre former for korruption i sport er et så alvorligt problem, at det kræver et forstærket samarbejde mellem regeringer, idrætsorganisationer og andre aktører. Med den udmelding sluttede UNESCO i Berlin sin femte verdenskonference om sport, MINEPS V, i slutningen af maj.

Den afsluttende erklæring er ikke et juridisk bindende dokument. Men erklæringen bør ifølge UNESCO blive et internationalt idrætspolitisk pejlemærke for de 137 deltagende lande, der står bag slutteksten.

Ud over at pege på truslerne mod sportens værdigrundlag og integritet i form af matchfixing, doping og andre former for korruption slår regeringerne fast, at adgang til at dyrke idræt er en grundlæggende ret for alle. Desuden skal den brede idrætsdeltagelse fremmes gennem bl.a. investeringer i idrætsfaciliteter, nationale idrætsstrategier og tættere samarbejder mellem myndigheder, idrætsorganisationer og andre interessenter.

Endelig advarer erklæringen mod de stigende omkostninger ved at afholde de største sportsevents, som indskrænker feltet af lande, som kan byde ind på dem, og bl.a. resulterer i overskalerede anlæg og andre omkostninger. Konkret peger UNESCO derfor på, at idrætsorganisationerne bl.a. bør overveje at indføre kapacitetskrav og udgiftslofter.

Foto: DGI/Bente Nielsen

Fokus på skydeaktiviteter skal sikre flere medlemmer

Det sociale fællesskab er stærkt i skytteforeninger og betyder mere end selve skydeaktiviteterne, viser Idans analyse af danske skytteforeninger. Men det stærke fællesskab kan også hæmme medlemsrekrutteringen.

Af Peter Forsberg, Idrættens Analyseinstitut

Det mest specielle ved skydning er hverken pistoler, geværer eller rifler, men derimod det stærke sociale fællesskab i foreningerne. For mange skytter betyder foreningslivet og samværet med andre mere end selve skydeaktiviteterne, og foreningerne er for mange skytter en 'ekstra familie'.

Det viser en medlemsundersøgelse (se boksen side 8), som Idrættens Analyseinstitut har gennemført for De Danske Skytteforeninger (DDS), der i dag er fusioneret med DGI. Formålet med hele projektet 'Skydeidrætten i Danmark. Status og udviklingsmuligheder for danske skytteforeninger' har været at analysere fremtidige udviklingsmuligheder for skydeidrætten, der bl.a. er udfordret af vigende aktivitet inden for konkurrenceskydningen, de såkaldte KAP-skydninger.

Undersøgelsen tegner et portræt af en idræt, hvor det sociale fællesskab står usædvanligt stærkt. Foreningslivet er således den mest udbredte årsag til at være medlem af en skytteforening under DDS, og tre ud af fire skytter kender mindst halvdelen af de andre voksne i deres forening, mens hver anden har fået nye venner, som de også ser uden for foreningen. Det er

markante tal, som vidner om stærkt foreningsliv i mange skytteforeninger.

Det stærke sociale fællesskab kommer bl.a. til udtryk ved, at medlemmerne er meget trofaste over for deres forening. For mange medlemmer er der tale om et medlemskab for livet, og de fleste medlemmer i undersøgelsen har været medlem af deres forening i otte eller flere år.

Undersøgelsens resultater kan dermed være til inspiration for andre idrætsforeninger i en tid med flere og flere fritidstilbud, som betyder, at mange foreninger har svært ved at fastholde medlemmerne, og mange klager over, at for få medlemmer tager sig tid til at dyrke det sociale liv.

Er der plads til nye skytter?

Mens det ser godt ud med det daglige liv i skytteforeningerne og fastholdelsen af de nuværende medlemmer, ser det anderledes svært ud med medlemsrekruttering, som er et andet fokuspunkt i medlemsundersøgelsen.

Paradoksalt nok er netop det stærke fællesskab måske også skytteforeningernes største problem, når det kommer til rekrutteringen af nye medlemmer. I visse skytteforeninger er fællesskabet så

fortsættes...

Tilmeld dig til Idans konference

Tilmeldingen er nu åben til Idans konference 'Idrættens største udfordringer III: Kvalitet og kerneværdier - Hvem leverer varen?' den 4.-5. september.

Idans konferencer samler repræsentanter for et bredt udsnit af den danske idrætssektor, og som i de to foregående år lægger Vejen Idrætscenter også denne gang ramme til.

Cirka 50 oplægsholdere og paneldeltagere vil optræde på konferencen, men der bliver også gode muligheder for netværk, motionsaktiviteter og debat.

Langt de fleste af konferencens emner tager udgangspunkt i ny research eller særligt aktuelle problemstillinger i en tid, hvor dagsordenen blandt andet er fyldt af skolereformen, det forestående kommunalvalg, den igangværende udredning af idrættens struktur og økonomi samt det forestående valg af ny IOC-præsident og vært for OL i 2020.

Ved siden af en række fællessessioner er konferencen opdelt i tre spor:

Spor 1: Eliteidrættens potentialer, udfordringer og trusler.

Spor 2: Mere idræt for pengene! Facilitetsdrift og tilskudsordninger under udvikling.

Spor 3: Fremtidens idrætsmarked. Målgrupper og aktører.

Læs mere om programmet, de bekræftede talere og tilmelding på Idan.dk.

Åbent spor for alle på Idan-konference

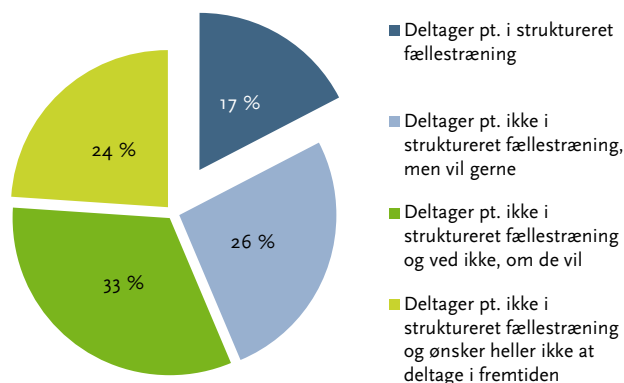
Det åbne spor 'Reklamekanalen' er et nyt tiltag for at give flere oplægsholdere mulighed for taletid på konferencen 'Idrættens største udfordringer III' i Vejen, den 4.-5. september.

Sporet er åben for alle konferencedeltagere, der har budskaber, som det officielle program ikke får plads til eller er opmærksom på. Det kan være videnskabelige og politiske oplæg eller produktinformation, som kan have stor relevans for deltagerne fra den danske idrætssektor.

Idan stiller et separat konferencelokale og AV-udstyr til rådighed for oplæg à maks 15 minutters varighed.

Læs mere om det åbne spor på idan.dk. Bemærk, at deadline for tilmelding som oplægsholder er den 10. august.

Figur 1: Mange skytter ønsker fællestræning

sammentømret, at det reelt afholder nye medlemmer fra at komme ind og blive en del af foreningen. Det stærke fællesskab er således sammen med et omfattende lov- og regelsæt om brug af våben med til at gøre skydeidrætten i forening til en svært tilgængelig idræt. Mange mulige medlemmer får derfor aldrig tegnet et medlemskab, og andelen af personer på 65 år eller derover steg fra 2002 til 2010 fra 15 til 20 pct.

Det er næppe muligt eller ønskeligt at slække på den stramme våbenkontrol, men skytteforeninger kan lære af andre foreninger, der har mere erfaring og succes med medlemsrekruttering. Udfordringen er at åbne foreningerne til omverdenen, og rapporten peger frem for alt på, at skytteforeninger bør prioritere udvikling af skydeaktiviteterne højere, end det sker i dag.

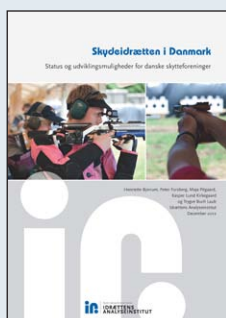
I andre idrætsgrene samles man typisk om træning og konkurrence/kamp, og på den måde står aktiviteten altid i centrum. Det er langt fra tilfældet i alle skytteforeninger. Under en femtedel af medlemmerne i undersøgelsen svarer, at de deltager i struktureret fællestræning, og det er kun godt hver anden, som deltager i konkurrencer. Der er dermed en stor del af medlemmerne, som ikke deltager i nogen form for træning eller konkurrence i foreningerne, og som risikerer at blive overladt til sig selv.

Herudover er der en betydelig del af de medlemmer, der ikke deltager i træning (se figur 1) eller konkurrence, som ytrer ønske om at deltage i sådanne aktiviteter. Derfor anbefaler rapporten at skabe flere foreningstilbud som f.eks. struktureret fællestræning. Træningsforløbene vil samtidig kunne være med til at dygtiggøre uerfarne skytter og fungere som en smutvej ind i foreningens fællesskab.

Opbakningen skal ramme plet

Selvom arbejdet med at skabe flere aktiviteter ikke nødvendigvis er svært, kan der i nogle foreninger være modstand mod at gøre ting på en ny og anderledes måde. Skytteforeninger er generelt traditionsbundne, og den største udfordring vil formentligt ikke være indholdet i selve skydeaktiviteterne, men at vinde opbakning blandt medlemmer og bestyrelse til at igangsætte nye aktiviteter.

Men lykkes det at skabe opbakning, kan det stærke sociale fællesskab i skytteforeningerne vise sig at være en stor styrke. Med stærke sociale netværk kan foreningerne relativt nemt finde frivillige til de forskellige aktiviteter. Og med nye og flere aktiviteter på plakaten vil foreningerne sandsynligvis have gode chancer for at skabe et livligt foreningsliv, som også er interessant for nye medlemmer.

Skydeidrætten i Danmark

Idans medlemsundersøgelse, der omfattede 1.002 voksne skytter (+16 år) fra 30 skytteforeninger under DDS, havde til formål at øge kendskabet til DDS-medlemmerne og deres holdninger til det at være skytte. De 30 foreninger er udvalgt i samarbejde med DDS og repræsenterer et bredt udsnit af forskellige typer af foreninger.

Undersøgelsens resultater og den tilhørende analyse med anbefalinger kan læses i Idans rapport 'Skydeidrætten i Danmark. Status og udviklingsmuligheder for danske skytteforeninger'. Rapporten kan [downloades](#) i Idans vidensbank.

DGI/Idan-konference om senioridræt

DGI og Idan sætter i fællesskab fokus på senioridrættens udfordringer og mange potentialer på konferencen 'De nye seniorer – mellem ironman og stolemotion', som afvikles i Vejen Idrætscenter den 3. september, dvs. dagen før Idans egen konference 'Idrættens største udfordringer III' fra den 4.-5. september.

Som forberedelse til konferencen udarbejder Idan notatet 'Fremtidens senioridræt – mellem ironman og stolemotion', der analyserer de væsentligste udfordringer, potentialer og barrierer på senioridrætsområdet. Samtidig udarbejder DGI i samarbejde med organisationens ekspertgruppe på feltet et særligt temahæfte, der går tæt på de praktiske, mentale og fysiologiske aspekter af senioridræt. Begge temahæfter indgår i konferencematerialet.

Konferencen vil ligeledes lægge op til en debat med eksisterende og kommende aktører på feltet om fremtidens samarbejder på senioridrætsområdet.

Læs mere om konferencen på Idan.dk.

Store opvisningsanlæg i fokus

Idan gennemfører i disse uger en undersøgelse blandt landets kommuner om eliteidrættens krav til offentlige opvisningsanlæg. Undersøgelsen, som får økonomisk støtte af Lokale og Anlægsfonden, skal skabe overblik over og belyse samspillet mellem eliteidrættens ønsker og kommunernes beslutningsprocesser og den efterfølgende økonomi og anvendelse af faciliteterne.

Projektet har udelukkende fokus på de anlæg, som anvendes til eliteidræt og primært på opvisningsanlæg til fodbold, håndbold og ishockey. Projektansvarlig er ph.d.-stipendiat Jens Alm i samarbejde med Lau Tofft-Jørgensen og Aline van Bedaf.

Videncenter på skinner

Arbejdet med at etablere Videncenter for Folkeoplysning i regi af Idan er for alvor sat på skinner.

Henriette Bjerrum, som er uddannet cand.mag i etnografi og socialantropologi, og som tidligere har arbejdet med idræt og sundhed i regi af DGI, Mariagerfjord Kommune og senest hos Idan overtager rollen som chefanalytiker for det nye videncenter.

Katja Høiriis, der hidtil har været webmaster og kommunikationsmedarbejder på Play the Game, får det daglige ansvar for den kommende kommunikationsplatform vifo.dk. Det er dog hensigten, at arbejdet med folkeoplysningsområdet skal forankres bredt blandt alle medarbejdere hos Idan.

Vifo.dk går først for alvor i luften efter nytår, hvor hele instituttet får nye hjemmesider og ny visuel profil.

Foto: DGI/Bent Nielsen

Skyttebevægelsen har en lang fornem tradition, men kan den overleve i fremtiden?

Sidste udkald for skytterne?

Kommentar: Skytterne og gymnasterne i den folkelige idræt har valgt forskellige veje i forhold til nye idrætskulturer. Et nærmere kig på forskelle og ligheder giver interessante perspektiver for fusionen mellem DDS og DGI.

Af Henrik Brandt,
Idrættens Analyseinstitut

Skyttebevægelsen i Danmark har oplevet store forandringer siden dannelsen af de første skytteforeninger i 1861 frem til fusionen ved årsskiftet mellem De Danske Skytteforeninger (DDS) og DGI.

DDS har gennem sin historie taget en lang rejse fra det oprindelige formål om at 'udvikle og styrke viljen til at forsvare Fædrelandet' til DDS' sidste formålsparagraf om 'ved skydning og andet kulturelt virke at fremme det folkelige foreningsarbejde'. Men spørgsmålet er alligevel, om rejsen gennem over 150 år har været lang nok i forhold til udviklingen i idrætten og det omgivende samfund?

Måske er DDS' nye identitet som DGI Skydning og genoptagelsen af det historisk set stormfulde samliv mellem skytter og gymnaster under samme paraply en konsekvens af, at DDS som selvstændig organisation i for høj grad lod sig bedøve af massive årlige tipstillskud i størrelsesordenen 37 mio. kr. og kun tog ringe notits

af omverdenens skiftende idrætsvaner. Man kan spørge om pengeregigheden skabte udvikling eller snarere tryghed til at fastholde en særlig tradition og måde at gøre tingene på, mens andre skyderelaterede aktiviteter blomstrede uden for skydebanerne?

Det retrospektive spørgsmål melder sig, når man sammenligner to analyser, som Idan inden for det seneste år har udført af henholdsvis 'Skydeidrætten i Danmark' for DDS og 'Gymnastikkens placering i en sundheds- og fitnesskultur' for DGI Gymnastik og Fitness.

Konservativ idræt med kvaliteter

Lad det være sagt med det samme: Skydeidrætten har mange kvaliteter, selv om det oprindelige formål om at bidrage til Fædrelandets forsvar er historie, og skytteforeningerne over årene har mistet positionen som naturligt mødested for lokalområdets 'spidser'. Skytterne har lagt vægt på at gøre skydning til en idræt og folkeoplysende aktivitet og slette de militære undertoner.

Tilbage er netop blevet en idræt med stor lokal forankring og mange styrker i forhold til foreningsliv, socialt sammen-

fortsættes...

NYT FRA PLAY THE GAME

Sports Governance Observer

Frem mod Play the Game-konferencen i Aarhus den 28.-31. oktober gennemfører Play the Game i forlængelse af det EU-finansierede projekt 'Action for Good Governance in International Sports Organisations' (www.aggis.eu) en omfattende kortlægning af de internationale specialforbunds forvaltningsskik.

Idan har indgået en samarbejdsaftale med Universitetet i Leuven om at gennemføre kortlægningen.

Den belgiske forsker og ekspert på området, Arnout Geeraert, bliver koordinator for projektet med daglig arbejdsplads i København fra august og året ud.

KALENDEREN

Markante navne på dopingkonference

15.-16. august 2013: Aarhus Universitet får besøg af en af dopingtestningens absolutte pionerer, Don Catlin, når universitetet den 15.-16. august lægger rammer til konferencen 'What do we (really) know about doping?', der afholdes i regi af det internationale netværk for humanistisk dopingforskning, INHDR.

Don Catlin er grundlægger af verdens største dopinglaboratorium, the UCLA Olympic Analytical Laboratory, og står bag en række videnskabelige gennembrud i sporingen af dopingstoffer i det konstante kapløb mellem dopingbrugere og dopingkontrol.

Ud over Don Catlin er fem andre hovedtalere på plads i programmet, der i år lægger op til en bred diskussion af, hvad forskningen dybest set kan sige om idrættens dopingkultur og de mange forsøg på at bekæmpe den.

Blandt talerne finder man den amerikanske idrætssociolog Jay Coakley, som er stærkt kritisk over for den nuværende anti-doping-indsats, som han mener er dømt til at fejle, mens en anden pioner på området, amerikaneren John Hoberman, vil rette det kritiske søgelys mod idrætsorganisationernes oplysningsarbejde.

Fra Tyskland diskuterer Werner Pitsch, om hele den etablerede indsats mod doping i bund og grund bygger på tvivlsomme præmisser.

Endelig går Andrea Petroczi fra England og Verner Møller fra Aarhus Universitet tættere på de enkelte udøvers dopingadfærd. Bl.a. rejser Verner Møller spørgsmålet, i hvilket omfang man kan bruge udsagn fra udøvere og andre kvalitative dopingstudier i videnskabelig sammenhæng.

Læs mere om konferencen på dens hjemmeside.

hold og rummelighed over for et bredt udsnit af befolkningen. Til gengæld kan skydeidrætten ikke sætte flueben ved tidens varmeste idrætstrends og den fysiske aktive og sundhedsbetonede livsstil, som aktuelt dikterer moden på idrætsområdet.

Skytterne har undervejs på rejsen truffet en række bevidste og ubevidste fravalg og har vel kunnet tillade sig det med tipsmidlerne i ryggen: Nej tak, til paintball og hardball, hvor man render rundt og leger krig i skove og nedlagte industriområder. Nej tak, til e-sport, hvor fiktive fjender aflives på stribe på spillekonsollet. Nej tak, til teknologisk og kommercielt gøgl som simulationsskydning (LaserKINO, Wii osv.). Den slags er ikke rigtig skydning og ikke udtryk for respekt for våben.

Biathlon med en kombination af løb og skydning er trods behjertede forsøg ikke slået særligt an i skytteforeningerne, selv om løb som idræt er tordnet frem over de seneste årtier. Og i forhold til jagt,

hvor skydeidrætten har klare overlap, er det interessant for udenforstående at se, hvordan også Danmarks Jægerforbund kan rumme et velorganiseret foreningsliv med lokale jagtforeninger og en central organisation med en langt større omsætning end DDS — uden at Jægerforbundet får en krone i tipsmidler i kassen.

Traditionelle skydecentre forsvinder

Foreninger kan naturligvis ikke forpligtes til at tage notits af aktiviteter, som de ikke brænder for og ikke kan identificere sig med.

Men det er tankevækkende, at der ifølge Lokale & Anlægsfondens seneste facilitetsdatabase er forsvundet 237 skydecentre i Danmark siden 2001 (fra 992 til 555), og at såvel konkurrenceaktiviteten, ammunitionsforbruget og antallet af medlemmer i DDS-regi er dalet eller stagneret, selv om det naturligvis hører med i billedet, at DDS selv har været med til at afvikle skydebaner

Ni skarpe skud for skytteforeninger

Rapporten 'Skydeidrætten i Danmark. Status og udviklingsmuligheder for danske skytteforeninger' indeholder en lang række anbefalinger til foreningerne på baggrund af følgende fire delanalyser: En kortlægning af DDS/DGI Skydnings historiske udgangspunkt og status, en analyse af frivillighed og økonomi i skytteforeningerne, en medlemsanalyse på baggrund af svar fra 1.002 medlemmer af danske skytteforeninger samt en 'omverdensanalyse' af 'andre skydeaktiverede aktiviteter' end skytteforeningernes traditionelle tilbud.

Blandt rapportens anbefalinger er:

- Større skarphed på skydeidrættens kvaliteter i en tid, da skydeidrætten har mistet sin forsvarspolitiske betydning og heller ikke står først på den sundhedspolitiske dagsorden. Skydning som aktivitet og medlemskarens alderssammensætning har mange kvaliteter, som skydeidrætten ofte ikke er bevidst om.
- Skytteforeningers topledere sidder ofte mange år på posterne blandt andet på grund af særlige sikkerhedskrav. Det kan derfor være en idé med en frivillighedsstrategi i foreningerne og eksempelvis mentorordninger til de centrale lederposter.
- Større bevidsthed om skydeidrættens kvaliteter i forhold til personer med fx fysiske handicap, indlæringsvanskeligheder eller motoriske udfordringer

- Lavere adgangsbarriere for modne medlemmer. Skydning er velegnet som social aktivitet, men foreningerne skal være parate til at hverve og modtage begyndere i en moden alder.
- Fokus på 'skyttetyper'. Analysen peger på fire arketyper af skytter, som foreningerne i større grad kan målrette deres tilbud og foreningsliv imod.
- Udvikling af de sportslige tilbud: Flere tilbud om fællestreninger, klubture til andre typer skydeanlæg og udvikling af selve konkurrenceprogrammet.
- Nye kombinationer. Mange skytter er også aktive med løb, cykling eller jagt. Rapporten anbefaler samarbejde med andre foreninger og udvikling af kombinationer som biathlon, mtb eller orienteringsløb osv. med skydning som delelement.
- Inspiration fra relaterede aktører. Såvel Danmarks Jægerforbund som nogle af de mere græsrodsbetonede nye skydeaktiviteter som paintball/hardball virker bedre end den traditionelle skydeidræt til at kommunikere og kommercialisere aktiviteter og gøre dem synlige og attraktive for nye grupper.
- Fokus på kapacitetsudnyttelse. Mange skydefaciliteter anvendes for lidt og er ikke synlige nok i lokalmiljøet. Skydefaciliteter er aktiver, der skal aktiveres både blandt faste skytter og andre målgrupper.

Antologi om idræt og integration

Integration af etniske mindretal gennem idræt og idrætsprojekter har længe stået på den politiske dagsorden. Nu bidrager bogen 'Integration gennem kroppen' med otte forskningsbaserede kapitler til forståelsen af, hvordan idræt og integration spiller sammen.

Antologien, der er redigeret af Sine Agergaard og Hans Bonde, diskuterer både, hvordan etniske grupper har brugt idrætten som en løftestang for deres identitetsarbejde, og hvordan offentlige myndigheder i de senere år i stigende grad har sat idrætten som et redskab til at løse integrationsudfordringer.

Bogen behandler i den forbindelse både forskellige idrætskulturer, etniske kulturer og erfaringer fra integrationsprojekter.

Søren Bang

Integration gennem kroppen. Idræt etnicitet og velfærdspolitik

Sine Agergaard og Hans Bonde (red.)

Museum Tusulanums Forlag

223 sider

Pris (vejl.): 250 kr.

Nyhedsbrevet Overblik
Nummer 55 - 19. juni 2013

Udgiver:
Idrættens Analyseinstitut
Kanonbådsvej 12A
1437 København K

Telefon: 3266 1030
E-mail: idan@idan.dk
Hjemmeside: www.idan.dk

Redaktion:
Søren Bang, redaktør
soeren.bang@idan.dk

Ditte Toft, journalist
ditte.toft@idan.dk

Henrik Brandt, direktør (ansv.)
henrik.brandt@idan.dk

Fra det uofficielle DM i biatlon i Vingsted 2011. Biatlon, der kombinerer løb og skydning, har haft svært ved at vinde fodfæste i skytteforeningerne trods de senere års løbebølge.

Foto: DGI/Nils Rosenvold

og inaktive foreninger som led i en moderniseringsstrategi

I samme periode har børn og unge med glubende appetit kastet sig over nye skyderelaterede aktiviteter som de ovennævnte – ofte i kommercielt eller selvorganiseret regi - og ofte drevet af dragende og farvestrålende butikker og hjemmesider.

Samtidig har mange skytteforeninger det skidt med synligheden. De mange nedlagte skydeanlæg bliver spændende materiale for arkæologer og lokalhistorikere, men faktisk kræver det også ofte arkæologiske kvalifikationer for lokalområdets børn og unge at finde frem til skydebaner og foreninger i lokalområdet, som stadig er i drift...

Gymnastikken valgte en anden vej

Kigger man omvendt til gymnastikkens rejse i DGI-regi, som beskrevet i rapporten 'Gymnastikkens placering i en sundheds- og fitnesskultur', kan man læse, hvordan det også gjorde ondt på mange trofaste gymnaster, da Jane Fonda iført lyserøde benvarmere og hvide Reebok-sko dansede ind på aerobic-scenen i midt 1980'erne.

Men gymnastikken valgte under pres fra de lokale foreninger at tage de nye modebølger til sig og så sig derefter ikke tilbage. I dag er DGI-gymnastikken et velsmurt apparat af kurser, aktiviteter og lange antenner i forhold til skiftende fitness- og sundhedsrelaterede trends som zumba, pilates, yoga, effekt, cross fitness, step osv. Nye kulturer opstår og uddør under

samme paraply som den mere traditionelle gymnastik, og DGI-gymnastikken fungerer i en blanding af konkurrence og skæbnefællesskab med den innovative kommercielle fitnessindustri.

Om skydeidrætten efter fusionen vil kunne drage nytte af eksempelvis DGI-gymnastikkens erfaringer – eller om skydningen uden den stærke DDS-identitet tværtimod vil vise sig at have ringe overlevelseskraft, når den 10-årige overgangsperiode efter fusionen er forbi, vil tiden vise.

Tankevækkende lære

Læren af DDS-historien er under alle omstændigheder den ganske tankevækkende, at rigelige midler til det centrale led ikke nødvendigvis er en garanti for udvikling og nytænkning af en idræt.

Skydeidrætten får i det nye selskab i DGI fortsat masser af muligheder for at udvikle sig i de kommende år. Det bliver helt op til lederne kreativitet og engagement, om skydeidrætten fortsat skal spille en kulturel og aktivitetsmæssig vigtig rolle på idrættens landkort – eller om skydningen langsomt vil miste sin identitet under DGI-paraplyen som symbol på, at en af de seneste 150 års bærende idrætskulturer måske fik sin storhedstid kunstigt forlænget af de rigelige tipsmidler?

Rapporterne 'Skydeidrætten i Danmark' og 'Gymnastikkens placering i en sundheds- og fitnesskultur' kan downloades i Idans [vidensbank](#).